

Konsulentordning om facilitering af kollektive virkemidler "Udtagningskonsulenter"

Ekstra særøplag for bevillingsåret 2024

1. Baggrunden for konsulentordningen

I forlængelse af Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug af 4. oktober 2021 (herefter landbrugsaftalen) skal der årligt udmøntes midler til et korps af udtagningskonsulenter til og med 2027.

Aftaleparterne bag landbrugsaftalen er enige om, at landbrugerne skal have mulighed for at udtage og vådgøre så mange lavbundsjord som muligt. Det er parternes ambition, at der i 2030 er udtaget 100.000 hektar lavbundsjord inkl. randarealer.

I implementeringen af landbrugsaftalen indgår en række elementer, der skal understøtte den samlede indsats for udtagning og de kollektive kvælstofvirkemidler. Et af elementerne er et korps af udtagningskonsulenter, der skal videreføre og udvide konceptet for oplandskonsulenter, som har haft hovedfokus på minivådområder.

Der er afsat finansiering til udtagningskonsulenter i perioden 2022-2027. Pr. 2024 udgør den årlige bevilling 11,2 mio. kr. I forbindelse med finanslovsforhandlingerne for 2024 er afsat yderligere midler til udtagningskonsulentordningen. Der er således afsat i alt 26,2 mio. kr., som summerer midler afsat i landbrugsaftalen og en supplerende bevilling fra finansloven 2024 inkl. prisregulering. Tilførslen af ekstra midler til ordningen er en direkte opfølgning på en anbefaling fra ekspertgruppen for udtagning af lavbundsjord.

Fødevarerministeriet har i lighed med tidligere år bedt Promilleafgiftsfonden om at udmønte 2024-finanslovsmidlerne til udtagningskonsulentordningen. På den baggrund etablerer fonden et ekstra særøplag for bevillingsåret 2024.

2. Beskrivelse af opgaverne for udtagningskonsulenterne

Ministeriet har i notat af februar 2024 beskrevet de opgaver, som udtagningskonsulenterne skal løses under konsulentordningen 2024. Notatet er vedlagt nedenfor, som en del af opslaget.

Med den udvidede finansielle ramme og på baggrund af en evaluering foretaget af Landbrugsstyrelsen i samarbejde med taskercen for udtagning af kulstofrige lavbundsjord og de kollektive virkemidler er udtagningskonsulenternes opgavebeskrivelse blevet justeret.

Udtagningskonsulenternes formål er overordnet set at styrke udtagningsindsatsen og fremme de kollektive virkemidler i form af deres arbejde for at sikre lodsejeres opbakning og frivillige, men forpligtende deltagelse i projekterne på landbrugsjord. Dermed kommer udtagningskonsulenternes arbejde landbrugserhvervet bredt set til gode i form af klima- og miljømæssige tiltag med henblik på at indfri de politiske målsætninger om de kollektive virkemidler.

Den endelige modtager af ordningens støtte er lodsejere, som udtagningskonsulenterne kontakter, holder indledende informationsmøder for eller yder individuel vejledning/rådgivning til med henblik på at sikre lodsejeropbakning til det enkelte udtagningsprojekts gennemførelse.

Tilskud ydes i henhold til landbrugsstøtteleven, jf. lovbekendtgørelse nr. 115 af 6. februar 2020.

Hjemmel for aktiviteter af generel karakter

Tilskud til aktiviteter af generel karakter for så vidt angår tilskudsmodtageren, herunder indledende informationsmøder, som samler flere lodsejere i lokalområdet med formålet at oplyse om muligheder for deltagelse i udtagningsprojekter for lodsejere med relevant landbrugsjord vil blive givet med hjemmel i §6 om videnudveksling og informationsaktioner i kapitel 2 om Støtte til videnudveksling og informationsaktioner samt rådgivning, jf. bekendtgørelse nr. 172 af 26. februar 2024 om støtte til fordel for primær jordbrugsproduktion og forarbejdning af landbrugsprodukter omfattet af EU's statsstøtteregler og finansieret af landbrugets promille- og produktionsafgiftsfonde m.v.

Opmærksomheden skal navnlig henledes på følgende krav,

- Støtten skal kunne opnås af alle de støtteberettigede virksomheder i det pågældende område.
- Når projektets aktiviteter leveres af producentgrupper, sammenslutninger eller andre organisationer, må adgangen hertil ikke være betinget af medlemskab.

Hjemmel for individuel bistand til lodsejere

Individuel vejledning / rådgivning som følge af et informationsmøde kan være relevant i flere faser af et udtagningsprojekt, og er et tilbud til lodsejere, der har behov for yderligere afklaring om deres individuelle situation, inden de kan tage endelig stilling til, om de vil deltage i et projekt eller ej.

Der skal i den forbindelse skelnes mellem de konkrete typer lodsejere, der ønsker at modtage udtagningskonsulentens individuelle vejlednings- eller rådgivningsydelse:

- a. Landbrugsbedrifter/virksomheder: Tilskud vil blive givet med hjemmel i §11 om rådgivning i kapitel 2 om Støtte til videnudveksling og informationsaktioner samt rådgivning, jf. bekendtgørelse nr. 172 af 26. februar 2024 om støtte til fordel for primær jordbrugsproduktion og forarbejdning af landbrugsprodukter omfattet af EU's statsstøtteregler og finansieret af landbrugets promille- og produktionsafgiftsfonde m.v.

Opmærksomheden skal navnlig henledes på følgende krav,

- Støtten skal kunne opnås af alle de støtteberettigede virksomheder i det pågældende område.
- Når projektets aktiviteter leveres af producentgrupper, sammenslutninger eller andre organisationer, må adgangen hertil ikke være betinget af medlemskab.

- b. Øvrige virksomheder: Tilskud vil blive givet med hjemmel i henhold til de generelle de minimis-bestemmelse, jf. Kommissionens forordning nr. 2023/2831 af 13. december 2023 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde på de minimis-støtte. Ved tildeling af tilskud under de minimis-forordningen skal der afgives erklæring om hidtidig modtaget de minimis-tilskud.

- c. Private lodsejere: Tilskud betragtes som "ej statsstøtte", da statsstøttereglerne ikke omfatter støtte ydet til privatpersoner.

Fonden kan støtte op til 100 pct. af udgifterne.

Der opfordres til, at det af kommunikationen og videndelingen fremgår, at indsatsen er finansieret af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri via Promilleafgiftsfonden for landbrug.

3. Bevillingsperiode og ansøgningsfrist

Ansøgningsrunden for bevillingsåret 2024 gennemføres med en ansøgningsfrist **den 3. juni 2024 kl. 12.**

For dette særopslag kan projektperioden dog tidligst begynde, når fonden har truffet afgørelse om tilskud, hvilket forventes at ske på bestyrelsesmøde den 12. juni 2024.

Ansøgningsmaterialet herunder opslaget, fondens strategi, vejledning og det særlige ansøgningsskema for særpuljen er tilgængeligt på fondens hjemmeside.

4. Om ansøger

Projektejer / ansøger skal være en juridisk enhed. Både én aktør og et partnerskab kan komme i betragtning.

5. Tildelingskriterier

Ved prioriteringen af ansøgningerne foretages en vurdering af, i hvilket omfang:

1. Projektet består af en landsdækkende indsats, som indeholder de nævnte opgaver, jf. opgavebeskrivelsen
2. Ansøger har faglig indsigt i miljøområdet, herunder kollektive virkemidler
3. Ansøger har erfaringer med lignende koordinerende opgaver og netværk
4. Ansøger har erfaring med dialog og samarbejde med myndigheder

Som ansøger skal man i projektansøgningen forholde sig til tildelingskriterierne.

6. Forhold som ansøger skal være opmærksom på

Forvaltningen af tilskudsordningen hos Promilleafgiftsfonden for landbrug betyder, at aktiviteter skal gennemføres i henhold til lovgrundlaget for fonden, samt at det er fondens bestyrelse, som vurderer og prioriterer mellem ansøgningerne.

Der henvises til fondens vejledning om ansøgning om tilskud, som er tilgængelig på fondens hjemmeside. I tilskudsvejledningen findes blandt andet information om lovgrundlaget, tilskudsberettigede udgifter, muligheder for projektændringer, udbetaling af tilskud og om afrapportering til Promilleafgiftsfonden for anvendelsen af tilskuddet i form af et revisorpåtegnet regnskab samt en beretning om de gennemførte aktiviteter.

Bilag 1: Opgavebeskrivelse for udtagningskonsulenter i 2024

Problemstilling

I forlængelse af Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug af 4. oktober 2021 (herefter landbrugsaftalen) udmøntes 10 mio. kr. årligt til et korps af udtagningskonsulenter til og med 2027. Ifm. finanslovsforhandlingerne for 2024 er afsat yderligere midler til udtagningskonsulentordningen.

Tilførslen af ekstra midler til ordningen er en direkte opfølgning på en anbefaling i første delrapport fra ekspertgruppen for udtagning af lavbundsjord. Med den udvidede finansielle ramme og på baggrund af en evaluering foretaget af Landbrugsstyrelsen i samarbejde med taskeforcen for udtagning af kulstofrige lavbundsjord og de kollektive virkemidler justeres udtagningskonsulenternes opgavebeskrivelse.

Indeværende notat beskriver opgaver og organisering for udtagningskonsulenterne, som rammesætter ordningen og afløb på midler til udmøntning i 2024 og frem.

Baggrund

Med landbrugsaftalen er det parternes ambition, at ”der skal udtages 100.000 ha lavbundsjord inkl. randarealer” i 2030 mhp. at reducere udledningen af drivhusgasser.

Med aftalen muliggøres desuden, ”at kvælstofindsatsbehovet realiseres med kollektive virkemidler, så det ikke bliver nødvendigt at øge den målrettede regulering. [...] Det er i budgetteringen teknisk lagt til grund, at kvælstofindsatsen opnås med 6.500 ton kvælstofreduktion via målrettet regulering og 1.500 ton via kollektive virkemidler”.

Både udtagning af lavbundsjord og de kollektive virkemidler er baseret på lodsejeres frivillige deltagelse. Udtagning af lavbundsjord, kvælstof- og fosforvådområder, minivådområder og privat skovrejsning indgår samlet som indsatser inden for de kollektive virkemidler.

I implementering af landbrugsaftalen indgår en række elementer, der skal understøtte den samlede indsats for udtagning af lavbundsjord og de kollektive virkemidler. Et af elementerne er et korps af udtagningskonsulenter, der skal videreføre og udvide det tidligere koncept for oplandskonsulenter, som har haft hovedfokus på minivådområder.

Udtagningskonsulenterne skal have et bredere fokus på udtagningsordninger og således bidrage til den samlede målopfyldelse i forhold til reduktion af drivhusgasser og kvælstofudvaskning fra landbrugsjord med fokus på minivådområder, vådområde- og lavbundsprojekter.

Dette gør udtagningskonsulenter ved at indgå i en samlet organisering med vandoplandsstyregrupper (VOS'er)/kommuner og projektejere af de større og permanente udtagningsprojekter (og jordfordelere i tilfælde af, at jordfordeling tilbydes i det konkrete projekt). Den enkelte udtagningskonsulents rolle og aktiviteter konkretiseres og aftales med udgangspunkt i den lokale kontekst, herunder eksisterende og nye lokale tiltag, projektrammer og projektejers behov.

Der er i landbrugsaftalen afsat finansiering til udtagningskonsulenter i perioden 2022-2027 på 10 mio. kr. årligt. Som følge af løbende PL-regulering står 11,2 mio. kr. til udmøntning i 2024.

Med aftalen om finansloven 2024 er der desuden afsat 15 mio. kr. årligt i 2024-2025 og 10 mio. kr. i 2026 til udtagningskonsulenterne som en del af en akutpakke til forbedring af vandmiljøet og udtagningsprojekter af lavbundsgrunde. Hermed øges den eksisterende ramme for udtagningskonsulent-ordningen.

Organisering

Udtagningskonsulenterne indgår i en samlet organisering for udtagningsindsatsen, hvor:

- **Staten** har fastlagt rammerne for udtagningsindsatsen og kvælstofreduktionsbehovet for de kollektive virkemidler.
- **Naturstyrelsen** udfører udtagningsprojekter i lokale enheder.
- **Kommunerne** planlægger og koordinerer den overordnede udtagningsindsats på hovedvandoplandsniveau i de tværkommunale vandoplandsstyregrupper (VOS'er) samt udfører udtagningsprojekter i hele landet.
- **Udtagningskonsulenter** kan være med til at facilitere udtagningsprojekter efter lokalt forankrede konkrete aftaler med projektejere, som kan være kommunen og Naturstyrelsen. Udtagningskonsulenter kan således indgå i flere projektfaser efter behov og konkret aftale med projektejer ud over den indledende screeningsfase. Udtagningskonsulenter har desuden fortsat ansvar for at rådgive lodsejere ifm. minivådområdeprojekter. Udtagningskonsulenters opgaver afhænger således af den konkrete aftale med projektejer og type projekt. Dette uddybes nærmere nedenfor.

I den samlede organisering indgår desuden **jordfordelingsplanlæggere** i projekter, hvor der tilbydes jordfordeling (Landbrugsstyrelsens vand- og klimaprojekter og Naturstyrelsens klimavandoplandprojekter). Jordfordelingsplanlæggere indgår ikke i det opsøgende arbejde til forskel fra kommuner, Naturstyrelsen og udtagningskonsulenter, men deltager i realiseringsfasen, hvor der skal indgås bindende aftaler med lodsejere. Jordfordelingsplanlæggere kan dog også deltage i indledende lodsejermøder i forundersøgelsesfasen, når projektejer ønsker det. Erfaringsmæssigt kan det have stor værdi for den videre projektproces.

Derudover kan lodsejere etablere lavbundsprojekter via finansiering fra **Klimaskovfonden**.

Udtagningskonsulenter skal således indgå i en samlet organisering af VOS'er, kommunale og statslige projektejere og jordfordelingsplanlæggere i et eller flere hovedvandoplande med en klar rollefordeling bestemt af lokalt forankrede konkrete aftaler med projektejer. Udtagningskonsulenterne skal være med til at understøtte udtagningsindsatsen lokalt. Alle aktører opererer ud fra et fælles mål om at sikre den størst mulige reduktion af kvælstof og/eller CO₂e i det enkelte hovedvandopland inden 2030.

Beskrivelse af kompetencer og opgaver

Det samlede korps af udtagningskonsulenter skal bestå af eksperter, der er specialiseret i udtagning af lavbundsjord og øvrige kollektive kvælstofvirkemidler (eks. kvælstofvådområder og minivådområder). Konsulenterne skal have en teknisk myndighedsforståelse, et indgående lovgivningskendskab samt en indsigt i de muligheder og forhindringer, der ligger i de forskellige tilskudsordninger. Udtagningskonsulenterne skal besidde en legitimitet, der gør dem i stand til at skabe opmærksomhed og tillid blandt lodsejere, som kan motivere til at indgå i kollektive indsatser ved udtagning af deres landbrugsjord. Med stærke kompetencer indenfor facilitering skal konsulenterne desuden være i stand til at indgå i dialog med en bred vifte af aktører.

Udtagningskonsulenter skal, i tæt samarbejde med VOS'erne, de enkelte kommuner og Naturstyrelsen være med til at sammentænke projekter på tværs af indsatser og sikre, at de projekter, som har den største effekt i forhold til klima og kvælstof, realiseres. I den forbindelse skal udtagningskonsulenterne bidrage med at styrke interessen blandt lodsejere for at indgå i minivådområdeprojekter og/eller udtagningsprojekter samt agere bindeled til kommuner, VOS'er og andre aktører, som er centrale for udtagningsindsatsen i det enkelte hovedvandopland.

Udtagningskonsulenter er forpligtigede til, i tæt dialog med kommunerne/ VOS'erne, at holde sig ajour med status for de aktuelle kollektive indsatser og øvrige lokale tiltag i det givne hovedvandopland således, at aktiviteter gennemføres koordineret. Samtidig skal udtagningskonsulenter oplyse lodsejere om hvilke andre projekter, der er planlagt i nærområdet mhp. at styrke koordinering af indsatsen på tværs af flere lodsejere og virkemidler. Udtagningskonsulenten skal dog samtidig være imødekommende over for lodsejeres ønsker og behov i forhold til gennemførelse af konkrete projekter, så længe dette ikke konflikter med større lokale projekter ledet af kommuner eller Naturstyrelsen.

Udtagningskonsulenter skal orientere lodsejere om de forskellige muligheder for at deltage i kollektive indsatser, herunder de tilskudsfinansierede virkemidler. I den forbindelse skal udtagningskonsulenter kunne informere om de krav og forpligtelser, man som tilsagnshaver skal leve op til under de forskellige tilskudsordninger, herunder til Landbrugsstyrelsens vådområde- og lavbundsprojekter og minivådområder samt Miljøstyrelsens og Naturstyrelsens Klima-Lavbundsprojekter. Derudover skal udtagningskonsulenter hjælpe lodsejere til at sætte sig ind i tilskudsvilkår mv. Udtagningskonsulenter kan desuden bidrage i arbejdet med lavbundsprojekter hos Klimaskovfonden på lige fod med lodsejerdrevne projekter under Miljøstyrelsens Klima-Lavbundsordning.

Udtagningskonsulenters opgaver kan således have ophæng i de større udtagningsprojekter i samarbejde med en projektejer såvel som i mindre lavbunds- eller minivådområdeprojekter, som lodsejere selv kan søge om tilskud til. Dette beskrives nærmere nedenfor.

Vådområde- og lavbundsprojekter (herunder også Klima-Lavbundsprojekter) i samarbejde med projektejer

Udtagningskonsulenter kan efter konkret aftale med projektejer facilitere udtagningsprojekter igennem flere faser, f.eks. ved at:

- være lodsejers kontaktperson og bindeled til kommunerne/VOS'erne i den indledende screeningsfase før projektejer søger om tilsagn til gennemførelse af forundersøgelser
- facilitere dialog med lodsejere længere ind i projektførelsen, bl.a. ved at:
 - afholde eller deltage i lodsejermøder i samarbejde med projektejer

- understøtte udtagningsprojekter gennem en aktiv informations- og rådgivningsindsats med fokus på den enkelte lodsejers situation og overvejelser om deltagelse i et projekt. Hermed menes basisrådgivning om ordningers finansiering, skattemæssige forhold mv. med formålet at oplyse, forberede og betrygge lodsejere ift. at indgå i forhandlinger om en projektaftale med jordfordeler eller projektejer.

Da midler i ordningen er begrænsede, og der kan være stor forskel på lodsejeres individuelle behov for rådgivning, må der som udgangspunkt maksimalt ydes 10 timers rådgivning pr. lodsejer, f.eks. i forlængelse af et større lodsejermøde. Der kan evt. fastlægges et ensartet, lavere loft for den type rådgivning under hensyntagen til den samlede opgaveudførelse. Hermed sikres, at der af hensyn til det samlede projekt kan følges op hos specifikke lodsejere med behov for rådgivning ud over niveauet af information og generel vejledning, der tilbydes ifm. lodsejermøder.

I de tilfælde hvor etableringen af et minivådområde ikke er realiserbart i oplandet, kan udtagningskonsulenter efter konkret aftale med projektejer drive særligt mindre kvælstofvådområde eller lavbundsprojekter – også af hensyn til fremdriften i de kollektive kvælstofvirkemidler. I den forbindelse er udtagningskonsulenter lodsejeres kontaktperson i den tidlige projektfase i et tæt samarbejde med relevante VOS'er og relevante myndigheder.

I særlige tilfælde kan udtagningskonsulenterne desuden ansøge om at gennemføre mindre lavbundsprojekter med én eller få deltagende lodsejere. Det kan alene ske, hvis en kommune konkret anmoder om, at udtagningskonsulenter koordinerer og ansøger om et konkret projekt under Klima-Lavbundsordningen.

Minivådområder, Klima-Lavbundsprojekter og Klimaskovfondens lavbundsprojekter som lodsejer selv kan søge tilskud til

Udtagningskonsulenterne har en særlig opgave i forhold til minivådområdeprojekter og Klima-Lavbundsprojekter, som lodsejere selv kan søge tilskud til. I den forbindelse kan udtagningskonsulenter bistå den enkelte lodsejer med den konkrete ansøgning og desuden projektering fsva. minivådområder i forhold til placering og dimensionering mv. Udtagningskonsulenten kan derudover vejlede lodsejere, der udtager lavbundsjord via Klimaskovfondens finansiering på lige fod med de lodsejerdrevne Klima-Lavbundsprojekter.

Endvidere skal udtagningskonsulenten understøtte lodsejerens samspil med kommunen, herunder koordinering med VOS'en, afklaring af nødvendige myndighedsgodkendelser og beskyttelseshensyn. Såfremt lodsejer ønsker, at udtagningskonsulenten skal bistå med projektledelse, efter der er givet tilsagn, kan der søges finansiering til projektledelse i de enkelte tilskudsordninger (Klima-Lavbund og minivådområder).

Fsva. minivådområdeprojekter skal udtagningskonsulenter arbejde for fortsat at sikre deres etablering. For minivådområdeordningen er der behov for, at udtagningskonsulenterne bl.a. udfylder en "konsulenterklæring" i forbindelse med ansøgningen. For at kunne underskrive erklæringen, skal konsulenten foretage de indledende undersøgelser og faglige vurderinger, som er beskrevet for ordningen.

Udtagningskonsulenter skal ca. hvert halve år afrapportere til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (Landbrugsstyrelsen) i forhold til aktiviteten hos lodsejere på de forskellige ordninger.

Opsummerende indgår følgende hovedopgaver i udtagningskonsulenters udvidede opgavebeskrivelse:

- Udtagningskonsulenter skal indgå i en samlet organisering med rum for den lokale kontekst af lokale aktører, herunder kommuner som den lokale myndighed og bindeled til VOS'er samt projektere fra kommuner og/eller Naturstyrelsen.
- Udtagningskonsulenter skal i samarbejde med lokale aktører bidrage til, at de kollektive indsatser bliver sammentænkt, så der sikres den størst mulige effekt i forhold til klima og kvælstof, herunder:
 - oplyse lodsejere om de kollektive indsatser for at øge lodsejeres interesse for at deltage
 - vejlede lodsejere om muligheder for at deltage i lokalt prioriterede udtagningsprojekter eller egne projekter
- Udtagningskonsulenter kan efter konkret aftale med projektere:
 - understøtte den indledende dialog med lodsejere om konkrete vådområde-, lavbunds- eller Klima-Lavbundsprojekter
 - afholde eller deltage i lodsejermøder med formålet at oplyse og vejlede lodsejere om muligheder for at indgå i lokalt prioriterede vådområde-, lavbunds- eller Klima-Lavbundsprojekter
 - bidrage med afklarende økonomisk, skattemæssig og landbrugsfaglig vejledning forud for lodsejers forpligtende deltagelse i kollektive udtagningsprojekter. Dette kan efter behov tilbydes som individuel rådgivning i forlængelse af de generelt vejledende lodsejermøder. Individuel rådgivning kan dog kun tilbydes i et begrænset omfang (maks. 10 timer pr. lodsejer)
 - varetage mindre vådområdeprojekter finansieret af Landbrugsstyrelsen – særligt i vandoplande, hvor etablering af minivådområder ikke er muligt af forskellige årsager
- Såfremt projektere ønsker, at udtagningskonsulenten skal bistå med rådgivning og vejledning, som ikke er møntet på lodsejere, efter der er givet tilsagn, kan der søges finansiering til dette i de enkelte tilskudsordninger.
- Udtagningskonsulenter skal videreføre arbejdet med etablering af minivådområdeprojekter, som oplandskonsulenterne tidligere har varetaget, samt sikre minivådområders fortsatte etablering som del af de kollektive virkemidler. Herunder skal ”konsulenterklæringen”, som er et kriterie for at opnå tilsagn på minivådområdeordningen, underskrives.
- Udtagningskonsulenter skal kunne rådgive lodsejere om tilskudsmuligheder i projekter, som lodsejere selv kan søge om tilsagn til:

Minivådområder:

- Yde bistand ifm. ansøgningsprocessen (herunder udarbejdelse af projektbeskrivelse og indhentning af tilbud).
- Rådgivning om projektering herunder placering, dimensionering, udformning af projektet i overensstemmelse med bekendtgørelse og vejledning for den pågældende ordning.

Klima-Lavbundsprojekter med tilsagn fra Miljøstyrelsen og lavbundsprojekter finansieret af Klimaskovfonden:

- Yde bistand ifm. ansøgningsprocessen (herunder udarbejdelse af projektbeskrivelse og indhentning af tilbud).
- Bidrage med afklarende økonomisk, skattemæssig og landbrugsfaglig vejledning i et begrænset omfang (maks. 10 timer pr. lodsejer) forud for lodsejers forpligtende deltagelse i kollektive udtagingsprojekter.

Støtteafgrænsning

Det er involverede lodsejere, der er endelig modtager af ydelsen, som tilbydes med de afsatte midler på ordningen. Ordningen finansierer opgaver, der dels målrettes lodsejere med henblik på at fremme udtagingsindsatsen (herunder det opsøgende arbejde) og i et vist omfang udføres for lodsejere, der er involveret i et udtagings- eller minivådområdeprojekt. Konsulentydelse for projekter (kommune eller Naturstyrelsen) af udtagingsprojekter dækkes ikke af ordningen, men derimod af projekttilsagnet.